

РЕШЕНИЕ

№ 133

гр. Плевен, 07.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ПЛЕВЕН, XI ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на тридесет и първи януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Ася Тр. Ширкова

при участието на секретаря РУМЯНА ИЛК. КОНОВА
като разгледа докладваното от Ася Тр. Ширкова Гражданско дело №
20234430104933 по описа за 2023 година

Иск с правно основание чл. 2 ал. 1 т. 3 пр. 1 от ЗОДОВ.

Пред ПлРС е депозирана искова молба от Р. И. Г. с ЕГН ***** от гр.Плевен, представлявана от процесуалния си представител адв.Р. И. от АК Плевен против Прокуратура на Република България и ОД на МВР Плевен с правно основание чл.2 ал.1 т.3 ЗОДОВ. Ищцата твърди, че с постановление за прекратяване на наказателно производство от 21.06.2022г. било прекратено досъдебното производство № ЗМ652/2021г. по описа на Първо РУП №7102/2021г. Твърди се, че същото било водено срещу ищцата за престъпление по чл.343б ал.3 НК. Сочи се, че не била привлечана към наказателна отговорност с постановление, но образуваното и водено срещу нея наказателно производство било за престъпление, за което е предвидено наказание лишаване от свобода от 1 до 3 години и глоба от 500 до 1500 лева. Твърди се, че досъдебното производство продължило 7 месеца, през което време ищцата била третирана като обвиняема, тъй като производството било образувано срещу нея. По повод фалшиво положителен тест за наркотици, била изготвена съдебно химико - токсикологична експертиза, заключението на която установила липса на наркотични и упойващи вещества в кръвта и урината на ищцата. Ищцата твърди, че през това време била лишена от право да управлява МПС считано от 30.11.2021г. и било разпоредено прекратяване

на регистрацията на управлявания от нея л.а. Пежо 307. Твърди, че информацията за положителен тест за наркотици станал достояние на всички служители на МВР, както и на неопределен брой лица, които са преглеждали бюлетина. Това довело до последици в емоционален план за ищцата, тъй като роднини и приятели узнали за случилото се. Ищцата твърди, че в резултат на това станала избухлива, сприхава, срамувала се, въпреки че знаела, че не е употребявала наркотични вещества. Не можела да управлява МПС, с което станала зависима от други лица и се налагало да ползва такси. В хода на делото била заплатила и сумата от 550,75 лева, представляваща стойността на извършената експертиза.

В заключение моли съда до постанови решение, с което да осъди ответниците солидарно да заплатят 4000 лева обезщетение за неимуществени вреди – притеснения, срам, стрес и страдание в резултат на водено срещу нея наказателно производство, което било прекратено поради липса на извършено престъпление, ведно с лихвата от 30.11.2021г. до окончателното изплащане, както и 550,75 лева имуществени вреди представляваща заплатена стойност на експертиза.

По делото е постъпил отговор от РП Плевен, с който оспорва иска. Твърди, че такова обезщетение се дължи на основание чл.2 ал.1 т.3 ЗОДОВ за вреди, причинени на граждани при обвинение в извършване на престъпление. Твърди, че по настоящето производство, ищцата никога не била привлечана като обвиняема и срещу нея не е повдигано обвинение. Твърди, че привлечането на обвиняем означава повдигане на обвинение в хода на разследването и само образуването на наказателно производство не е достатъчно, за да се носи отговорност по ЗОДОВ. Оспорва претенцията за имуществени вреди, тъй като сумата била заплатена по сметка на ОД на МВР. Твърди, че тези имуществени вреди са за сума заплатена след прекратяване на наказателното производство и няма връзка с него. Твърди, че липсват доказателства за негативни последици – емоционални и здравословни проблеми, както и за пряката им връзка с наказателното производство. Твърди, че размерът на обезщетението за неимуществени вреди е завишен и не отговаря на критериите на чл.52 ЗЗД. Оспорва и претенцията за лихва, като твърди, че ако се докаже че е основателна, то лихвата се дължи от влизане в сила на постановлението за прекратяване

По делото е постъпил отговор от ОД на МВР, в който се оспорва исковата претенция. Твърди, че липсва причинно-следствена връзка между поведението и резултата от действията на ОД на МВР и резултата и вредата. Съгласно чл.172 разходите за химико-токсикологично изследване за установяване на употребата на наркотични вещества са за сметка на лицето, за което с техническо средство е установена употреба на наркотични вещества. Твърди, че липсва разпореждане за прекратяване на регистрацията на МПС и заповед в този смисъл не била издавана. Отделно от това навежда доводи, че претенцията за неимуществени вреди е силно завишена.

В съдебно заседание ищцата не се явява. Чрез процесуалния си представител поддържа исковата молба.

Като ответник в производството е изслушан представител на РП, който поддържа представения писмен отговор за неоснователност на исковата молба. Ответникът ОД на МВР се представлява в съдебно заседание и поддържа доводите от писмения си отговор.

Като контролираща страна е изслушан представител на РП Плевен, който поддържа доводите на ответниците.

Съгласно разпоредбата на чл.7 от ЗОДОВ процесуално легитимирана да отговаря по иск за обезщетение за вреди от незаконно задържане под стража и от неоснователно обвинение по чл.2 ЗОДОВ е Прокуратурата на Република България, тъй като тя упражнява надзор върху разследващите органи и полицията и тя е компетентният орган да повдигне и поддържа обвинение в извършването на престъпление от общ характер. Като ответник по дело за присъждане на обезщетение за вреди могат да бъдат конституирани също разследващите и/или полицейските органи, от чиито действия или бездействия са причинени вредите. Предмет на делото е отговорността на държавата за вреди, причинени от незаконни актове или действия на нейни органи и длъжностни лица и е без значение кой държавен орган ще я представлява наред с прокуратурата. Това прави предявеният при условия на солидарност иск допустим и следва да бъде разгледан по същество.

Разпоредбата на чл.2 от ЗОДОВ регламентира отговорността на държавата за причинени на гражданите вреди от незаконни действия на правозащитните органи. За да възникне правото на увредения за обезвреждане на неимуществените вреди, причинени му от Прокуратурата на

Република България вследствие на повдигане на незаконно обвинение, трябва в обективната действителност да бъдат осъществени следните материални предпоставки: 1/ да му е повдигнато обвинение от Прокуратурата на Република България за извършено от него престъпление; 2/ съдът да е оправдал подсъдимия с влязла в сила присъда, или наказателното производство да е прекратено с постановление за прекратяване; 3/ подсъдимият или лицето срещу което е образувано наказателно производство да е претърпял неимуществени вреди и 4/ да е налице причинно-следствена връзка между наказателното производство, по което е било повдигнато незаконното обвинение и причинените вреди – имуществени и неимуществени.

Съгласно чл.4 ЗОДОВ, Държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице, т.е. отговорността на прокуратурата и ОД на МВР за повдигане на незаконно обвинение е обективна, не е предпоставена от виновното поведение на съответно длъжностно лице при прокуратурата или администрацията.

Както се установи в настоящия случай наказателното производство срещу ищцата е било прекратено поради липса на извършено престъпление по чл.343б ал.3 от НК, с оглед на което съдът приема, че са налице предпоставките по чл.2 ал.1 т.3 от ЗОДОВ за ангажиране на отговорността на ответниците.

Безспорно по делото е, че на 30.11.2021г. около 15.10 часа в гр.***, на ищцата, която управлявала л. а. ***, била извършена проверка от служители на Първо РУ- при ОД на МВР Плевен за употреба на наркотични вещества, като било установено наличие на амфетамин с техническо средство „DRUG Test 5000“.

Видно е, че със заповед за прилагане на принудителна административна мярка от 30.11.2021г. на Началника на Първо РУ на ОД на МВР Плевен, временно е било отнето свидетелството за управление на МПС на ищцата до решаване на въпроса за отговорността, но не повече от 18 месеца.

Видно от приложената по делото преписка № 7102/ 2021г. по описа на Районна прокуратура гр.Плевен, на 30.11.2021г. срещу ищцата било

образувано бързо досъдебно производство за престъпление по чл.343б ал.3 от НК.

Установява се от преписката, че с влязло в сила постановление от 21.06.2022г. наказателното производство срещу ищцата било прекратено поради липса на престъпление.

С оглед на изложеното съдът приема за установено, че в конкретния случай Държавата е повдигнала и поддържала незаконно обвинение срещу ищцата, тъй като в периода от 30.11.2021г. до 21.06.2022г. срещу нея е било образувано досъдебно производство за това, че на 30.11.2021г. управлявала МПС лек автомобил *** след употреба на наркотични вещества – амфетамин, установено по надлежния ред с техническо средство Дрегер Drug Test 5000 със сериен номер ARLK 0013, с качествена проба с номер 384 в 15 ч. и 40 мин., което деяние е престъпление по чл.343б, ал.3 НК и за което е предвидено наказание от една до три години лишаване от свобода или глоба.

С Постановление от 21.06.2022г. в сила от 07.07.2022г. на Районна прокуратура Плевен, наказателното производство е било прекратено.

Съдът счита за неоснователни възраженията на ответниците свързани с обстоятелството, че ищецът не е бил привлечан като обвиняем и не е притежавал качеството „обвиняем“ по смисъла на НПК, нито му е взимана мярка за неотклонение. Вярно е, че срещу ищцата не е било повдигнато и предявено обвинение, а наказателното производство водено срещу нея е било прекратено, но следва да се посочи, че употребеният в чл.2, ал.1, т.3 ЗОДОВ израз „обвинение в извършване на престъпление“ трябва да се тълкува по-широко за нуждите на деликта, а не в тесния му наказателно процесуален смисъл. Когато наказателното производство е образувано срещу определено лице, както е в случая, а впоследствие производството бъде прекратено поради това, че извършеното деяние не е престъпление, съдът приема, че е осъществен съставът на чл.2, ал.1, т.3 ЗОДОВ. Лицето, срещу което е образувано наказателно производство, търпи вреди от проведеното срещу него наказателно преследване и в случаите, когато производството е прекратено без да му е повдигнато обвинение. В този смисъл Решение №353/06.11.2015г. на ВКС по гр.д.№892/2015г. IVг.о., Решение №187/13.06.2012г. на ВКС по гр.д. № 1215/2011г. IIIг.о., Решение №341/05.10.2012г. на ВКС по гр.д.№1310/2011г. IVг.о. Съдебната практика

приема, че без значение за възникване на отговорността е обстоятелството дали прекратяването на наказателното производство е извършено преди или след като на лицето е било повдигнато обвинение, защото то търпи вреди от проведеното срещу него наказателно преследване и в случаите, когато производството е прекратено преди да му е повдигнато обвинение. С образуване на наказателното производство срещу ищцата се засяга нейната лична сфера и това става от момента, в който спрямо нея са извършени действия във връзка с образуването му, а не от привличането ѝ като обвиняем. В тази връзка следва да се отбележи, че ищцата е с отнето свидетелство за правоуправление на МПС, въпреки, че не е била привлечена като обвиняем, а от това ограничение същата търпи вреди.

Съгласно разпоредбата на чл.52 от ЗЗД размерът на това обезщетение следва да се определи по справедливост. Съдебната практика е в насока, че понятието “справедливост” не е абстрактно, а предполага във всеки конкретен случай да се съобразят обективно настъпилите обстоятелства (тежестта на повдигнатото и поддържано срещу ищеца обвинение, продължителността на наказателното преследване, вида и продължителността на наложената му мярка за неотклонение, отражението на наказателното преследване върху физическото и психическо здраве на обвиняемия, върху доброто му име в обществото и върху взаимоотношенията му със семейството, близките и приятелите му, наличието на съпричиняване на вредите и др.)

Наказателното производство срещу ищцата Р. И. Г. е започнало на 30.11.2021г. година и е приключило на 07.07.2022г., когато е влязло в законна сила Постановлението на прокурора за прекратяване на производството поради липса на престъпление. В хода на съдебното дирене са събрани гласни доказателства. От показанията на разпитаните свидетели И.М.Г. и Н.С.А. се установява, че вследствие на образуваното наказателно производство, отношението на семейството към ищцата се влошили. Ищцата се грижила за онкоболната си баба, но след като и отнели свидетелството за управление, се наложило, другите членове на семейството да поемат тези грижи. В резултат на извършените в дома им обиски, съседите спрели да контактуват с нея, а приятелките ѝ започнали да ѝ се подиграват. От събраните по делото гласни доказателства се установява, че свързаната с производството принудителна административна мярка- временно отнемане на свидетелството за управление на МПС е създала затруднения за ищцата при осъществяването на трудовата

□ дейност, тъй като работното □ място било в Индустриална зона и тя се придвижвала до там с автомобила си. След отнемане на свидетелството □, се налагало да се придвижва с обществен транспорт или да ангажира свои близки да я транспортират до работа.

Съдът кредитира показанията на разпитаните свидетели, тъй като техните впечатления са непосредствени и са придобити през един продължителен период от време, а от друга страна такова притеснение вследствие воденото досъдебно производство е нормално да бъде преживяно, още повече предвид факта, че ищцата е неосъждана и до този момент не е имала проблеми с правораздавателните органи.

Наказателното производство е продължило седем месеца, през който период е ограничило граждански права на ищцата и е довело до определени негативни преживявания за нея и нейното семейство.

Обстоятелството, че срещу ищцата се е водило наказателно производство, а в дома □ са извършвани обиски, съдът приема, че са засегнали достойнството □, както и че е била злепоставена пред своите близки и приятели.

Не се доказаха твърденията на ищцата, че договорът за наем за жилището, което са ползвали с нейните роднини по силата на договор за наем с ***, при Община Плевен, бил прекратен поради воденето срещу нея наказателно преследване. В тази връзка съдът прие изпратена от Община Плевен Гражданска подписка, подадена от живущите на адреса, с която е направено искане семейството на В.И. да бъде преместено от обитаваното жилище в бл.*** поради неспазване на обществения ред и законите в страната. Видно е, че подписката е внесена през октомври 2022г., след приключване на досъдебното производство срещу ищцата. Срещу В.И. има и внесена жалба в общината за извършен опит за влизане в чуждо жилище на същия адрес. Видно е от представената Заповед № РД-11-214 / 02.12.2022г. на Кмета на Община Плевен, че наемното правоотношение за жилището, обитавано от ищцата и нейни роднини е прекратено именно на основание постъпилите срещу В.И. жалби в Община Плевен.

Не се доказаха и твърденията, че трудовото правоотношение на ищцата с работодателя □ е прекратено поради образуваното наказателно производство. Видно от представената по делото служебна бележка от

09.01.2024г, трудовото правоотношение с ищцата е прекратено считано от 24.07.2022г. – след датата на влизане в сила на постановлението за прекратяване на наказателното производство и връщане на свидетелството за управление на МПС.

При съобразяване на горните обстоятелства съдът намира, че обезщетение в размер на 2500 лв. би репарирало в пълна степен претърпените морални вреди от ищцата. С оглед на това предявената искова претенция за обезщетение за претърпени неимуществени вреди следва да се уважи в размер на сумата от 2500 лв., като върху нея се присъди и законната лихва, считано от 07.07.2022г., датата, когато е влязло в законна сила постановлението за прекратяване на наказателното производство. В този смисъл т.4 от ТР № 3/22.04.2005г. по т.д.№3/2004г. на ОСГК на ВКС на РБ.

Исковата претенция в останалата □ част до пълния □ размер от 4000 лв., както и в частта ѝ, в която се иска присъждане на законната лихва върху обезщетението за периода от 30.11.2021г. до 07.07.2022год. включително следва да се отхвърли като неоснователна.

По отношение на претенцията за имуществени вреди, съдът приема, че е доказана до предявения размер. Видно е, че преди влизане в сила на постановлението за прекратяване на наказателното производство, ищцата е заплатила сумата по сметка на МВР в размер на 550,75 лева, което доказва, че претенцията е доказана по основание и размер.

Съгласно чл.10, ал.3 ЗОДОВ, ако искът бъде уважен изцяло или частично, съдът осъжда ответника да заплати разноските по производството - да заплати на ищеца внесената държавна такса, както и възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, съразмерно с уважената част от иска. По делото е направено искане от ищеца присъждането на разноски в настоящото производство. Съгласно разпоредбата на чл.10, ал.3, изр.1, пр.2 ЗОДОВ, и при частично уважаване на иска ответниците дължат и следва да бъдат осъдени да заплатят изцяло на ищеца, направените от последния разноски за внесена държавна такса по делото /така решение № 353/06.11.2015г. на ВКС по гр. д. № 892/2015г., IV г.о./, а по отношение на адвокатския хонорар, такъв се дължи съразмерно с уважената част от исковете. Предвид изхода на спора на основание чл.78, ал.1 ГПК ответниците следва да заплатят на ищеца направените по делото разноски в общ размер на 278,15 лева, от която сума

268,15 лева адвокатско възнаграждение и 10 лв държавна такса.

На основание чл.10 ал.4 от ЗОДОВ ищецът следва да бъде осъден да заплати на ответника Областна дирекция на Министерство на вътрешните работи гр.Плевен юрисконсултско възнаграждение съобразно отхвърлената част на иска. При определянето на размера на юрисконсултското възнаграждение съдът съобрази сравнително ниската фактическа и правна сложност на делото и намира, че размерът следва да бъде определен на 200 лева, от което следва изводът, че в полза на ответника следва да се присъди възнаграждение в размер на 65,92 лева.

По изложените съображения Плевенският районен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА на основание чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ- ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, с адрес гр.***, и ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ НА МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ гр. Плевен, БУЛСТАТ ***, с адрес на управление гр. ***, представлявана от Директора, да заплатят солидарно на Р. И. Г. с ЕГН ***** от гр.Плевен , сумата от 3050,75 лева, от която : 2500 лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди и 550,75 лева за претърпени имуществени вреди /такса за платена кръвна проба/ от незаконно обвинение за извършено престъпление по чл.343б ал.3 от НК, ведно със законната лихва, считано от 07.07.2022г. до окончателното изплащане на сумата, като за разликата до 4550,75 лв. и в частта досежно искането за присъждане на законната лихва върху обезщетението за периода от 30.11.2021г. до 07.07.2022г. **ОТХВЪРЛЯ** предявения иск като НЕОСНОВАТЕЛЕН и НЕДОКАЗАН.

ОСЪЖДА на основание чл.10, ал.3 от ЗОДОВ- ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, с адрес гр. ***, и ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ НА МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ гр. Плевен, БУЛСТАТ ***, с адрес на управление гр. ***, представлявана от Директора, да заплатят на Р. И. Г. с ЕГН ***** от гр.Плевен, сумата от 278,15 лева, представляваща направени деловодни разноски за адвокатско възнаграждение, съобразно уважената част от иска и за държавна такса.

ОСЪЖДА на основание чл.10, ал.4 от ЗОДОВ Р. И. Г. с ЕГН ***** от гр.Плевен да заплати на ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ НА

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ гр. Плевен, БУЛСТАТ ***,
с адрес на управление гр. ***, представлявана от Директора сумата от 65,92
лева разноси за юрк.възнаграждение.

Решението е постановено при участие на прокурор (чл.10 ал.1
ЗОДОВ).

Решението подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Плевенския
окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Плевен: _____